

1^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ – ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΟΥ ΕΠΙΚΤΗΤΗΣ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑΣ (AIDS)

“Μερικές φορές χρειάζεται να σκεφτούμε δύο φορές.

Η δεύτερη ίσως μας σώσει...”

Το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσολογικής Ανεπάρκειας (Acquired Immune Deficiency Syndrome), προκαλείται από την προσβολή του οργανισμού από τον ιό της ανθρώπινης ανοσοανεπάρκειας, HIV (Human Immunodeficiency Virus). Ο ιός HIV επιδρά στο ανοσοποιητικό σύστημα του ανθρώπου, το σύστημα όπου είναι υπεύθυνο για την άμυνα του οργανισμού απέναντι σε λοιμώξεις. Αυτή η ανοσολογική δυσλειτουργία καθιστά το άτομο πιο ευαίσθητο σε λοιμώξεις που απαντώνται συχνά στο περιβάλλον.

Παρά τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί σε παγκόσμιο επίπεδο για την μείωση εμφάνισης περιστατικών μόλυνσης με τον HIV, η HIV/AIDS επιδημία συνεχίζει να εξαπλώνεται με γοργούς ρυθμούς. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, ο αριθμός των ατόμων που ζουν παγκοσμίως με τον ιό αυτό υπολογίζεται μέχρι τα 33.300.000 άτομα. Ο HIV έχει προκαλέσει το θάνατο περίπου 1.800.000 ανθρώπων. Στην Κύπρο μέχρι το τέλος του 2007 έχουν καταγραφεί συνολικά 611 περιπτώσεις μόλυνσης με τον ιό HIV.

Η λοίμωξη με HIV πραγματοποιείται κυρίως μέσω της επαφής με αίμα, το οποίο περιέχει τον ιό, μέσω λύσεων της συνέχειας του δέρματος. Η σεξουαλική επαφή χωρίς προφύλαξη, έχει τη δυνατότητα να μεταδώσει τον ιό εφόσον αυτός υπάρχει στο σπέρμα, τις κολπικές και τραχηλικές εκκρίσεις. Άλλος σημαντικός τρόπος μετάδοσης είναι η χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών μέσω κοινής σύριγγας. Ο HIV μπορεί να μεταδοθεί επίσης στα νεογνά από τη μητέρα πριν ή κατά τη διάρκεια του τοκετού καθώς επίσης και μέσω του μητρικού γάλακτος. Η μετάγγιση μολυσμένου αίματος ή παραγόντων αυτού, αποτελεί τρόπο μετάδοσης του ιού, αν και όλα τα παράγωγα του αίματος που πρόκειται να μεταγγιστούν, ελέγχονται με αποτέλεσμα να αποτελούν σπάνια πηγή λοίμωξης. Υγρά όπως το σάλιο, τα ούρα, ο ιδρώτας, τα δάκρυα, ο εμετός, τα πτύελα και οι ρινικές εκκρίσεις αποτελούν μη μολυσματικά υγρά και συνδέονται με πολύ μικρό κίνδυνο μετάδοσης του HIV, σε μεγάλο βαθμό έκθεσης. Ως εκ τούτου το AIDS δε μεταδίδεται με τις συνήθεις καθημερινές κοινωνικές επαφές, το φιλί, την αγκαλιά, τα τσιμπήματα εντόμων, την κοινή χρήση τουαλέτας, τη θάλασσα, το βήχα ή το φτάρνισμα, πίνοντας από το ίδιο ποτήρι.

Άτομα που έχουν μολυνθεί από τον ιό, ονομάζονται HIV οροθετικά άτομα, μπορούν να μεταδώσουν τον ιό αλλά δεν παρουσιάζουν συμπτώματα της νόσου. Το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την HIV λοίμωξη μέχρι την έναρξη της νόσου διαφέρει πολύ από άτομο σε άτομο. Κατά την έναρξη του AIDS, ο ιός έχει καταστρέψει σημαντικά το ανοσοποιητικό σύστημα, με αποτέλεσμα ο οργανισμός να μην μπορεί να αμυνθεί από παθογόνες καταστάσεις που δεν προκαλούν ιδιαίτερα προβλήματα σε υγιή άτομα. Αρχικά συμπτώματα του AIDS αποτελούν ο πυρετός, η κόπωση, η διάρροια και η ανορεξία. Καθώς το ανοσοποιητικό σύστημα καθίσταται ολοένα και λιγότερο λειτουργικό, εμφανίζονται συμπτώματα όπως στοματικές άφθες, κολπικές μυκητιάσεις, δερματικές διαταραχές, αναπνευστικές παθήσεις και καρκίνος.

Η διάγνωση ενός οροθετικού ατόμου γίνεται με εξέταση αίματος που ανιχνεύει αντισώματα του ιού, ουσίες που έχει παράξει ο οργανισμός για να καταπολεμήσει τον ιό.

Δεν υπάρχει θεραπεία για το AIDS, ωστόσο υπάρχουν φάρμακα που μπορούν να καθυστερήσουν την εξέλιξη της νόσου, ενώ διεξάγεται έρευνα για τη δημιουργία εμβολίου.

Το AIDS είναι μια θανατηφόρα ασθένεια, μια ασθένεια όμως που μπορεί να αποφευχθεί με υπεύθυνη σεξουαλική ζωή, αποφυγή ανεξέλεγκτων σεξουαλικών σχέσεων, χρησιμοποίηση προφυλακτικού σε κάθε σεξουαλική επαφή. Παρόλα αυτά, η πρόσβαση στις υπηρεσίες πρόληψης και θεραπείας του ιού HIV/AIDS είναι αναφαίρετο δικαίωμα όλων και η εξάλειψη του στιγματισμού και των διακρίσεων αποτελούν βασικά στοιχεία για την επίτευξη του στόχου αυτού.

Πηγές: Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, Φορέα Ηνωμένων Εθνών για τη συντονισμένη αντιμετώπιση της HIV λοίμωξης (UNAIDS), Dewit, S.C. (2009) Παθολογική Χειρουργική Νοσηλευτική. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Πασχαλίδης.

Σταύρη Ζήνωνος
Νοσηλευτική Λειτουργός
Τομέας Ασφάλειας και Υγείας, ΥΑΔ